

Силабус курсу МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ПОВСЯКДЕННЯ

Освітній ступінь – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 історія та археологія
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Кількість кредитів – 5

Рік підготовки: 2, III семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: середа, 12.45-14.05, ауд. 1004
Консультації: п'ятниця 14.05, ауд. 1006

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП **Старка Володимир Васильович**, доктор історичних наук, доцент

Контактна інформація starka1980@tnpu.edu.ua
[+38 0977372663](tel:+380977372663)

Опис дисципліни

Актуальність вивчення дисципліни «Методологія дослідження історії повсякдення» зумовлена потребою залучання якомога ширшого кола джерел в сучасних історичних дослідженнях. Навчальний курс покликаний сформувати в здобувачів систему знань про: теоретичні та практичні засади повсякденної історії, прийоми історичної та текстологічної роботи з різноманітними історичними джерелами; практичні методи опрацювання джерел та їх використання у науковій та професійній діяльності.

Навчальний контент

Год. (лек. /сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Теоретико-методологічні аспекти вивчення повсякденного життя	Знати сутність, завдання й особливості навчальної дисципліни, її категоріальний апарат, історіографічні етапи дослідження.	Питання
2/2	Тема 2. Формування методологічної бази напряму історії повсякдення	Вміти аналізувати історію становлення історії повсякдення, як окремого напряму історико-гуманітарних досліджень.	Питання Презентація
2/2	Тема 3. Використання усної історичної джерел в сучасній українській історичній науці для вивчення історії повсякденного життя.	Знати історію становлення усної історії, як методу наукових досліджень у сучасній українській історичній науці.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 4. Сучасна практика та методологія дослідження усної історії.	Знати основні підходи до збору усної історичної інформації.	Питання Презентація
2/2	Тема 5. Джерела історії повсякденного життя.	Вміти аналізувати особливості формування джерельної бази дослідження історії повсякдення.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 6. Понятійно-категоріальний апарат історії повсякдення..	Знати понятійно-категоріальний апарат.	Питання Тести

2 / 2	Тема 7. Історія повсякдення, як міждисциплінарне дослідження.	Володіти навиками транс дисциплінарних досліджень.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 8. Сучасні напрями дослідження історії повсякдення в Україні.	Знати основні історичні напрями і школи дослідження історії повсякденного життя в українській історичній науці.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 9. Методологія дослідження суспільно-політичного життя різних груп населення.	Виробити вміння толерантно та без емоційно працювати з інтерв'юерами.	Питання
2 / 2	Тема 10. Методологія дослідження соціально-економічного життя .	Вміти аналізувати особливості соціально-економічної політики офіційної влади.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 11. Методологія дослідження духовного життя	Зіставляти відомості отримані у результаті роботи з інтерв'юерами, з метою виокремлення необхідної дослідникові інформації	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 12. Повсякденне життя українського селянства в умовах тоталітарних режимів першої половини ХХ ст.	Володіти відомостями стосовно особливостей повсякденного життя різних соціальних груп українського селянства в умовах суспільно-політичних трансформацій першої половини ХХ ст..	Проблемні завдання Ессе

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОНП	Програмні компетентності
ЗК1	Здатність до узагальнень, критичного мислення, аналізу та синтезу для розуміння процесів і явищ в гуманітарній галузі (історія та археологія), вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
ЗК2	Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.
ЗК3	Здатність створювати та інтерпретувати нові знання через наукове дослідження; розробляти і управляти проєктами в гуманітарній сфері (історія та археологія).
ЗК7	Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).
ЗК8	Здатність до саморозвитку (планування й вирішення задач власного професійного і особистісного зростання), наявність наукового світогляду, наполегливість у досягненні мети.
ЗК9	Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.
ФК2	Здатність пропонувати та обґрунтовувати наукові гіпотези.
ФК5	Застосовувати сучасні методи наукового пошуку в конкретній галузі знань.
ФК7	Уміння застосовувати знання закономірностей соціального розвитку для прогнозування тенденцій соціалізації особистості.
ФК8	Розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.
ФК11	Уміння проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій.
ПРН 3	Знати основні наукові підходи, концепції сучасної історіографії, фундаментальні праці з історичної проблематики, глибоко розуміти її теоретичні й практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.
ПРН 5	Уміти здійснювати огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.
ПРН 7	Визначати етапи проведення експериментальної роботи; організовувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; вміти формулювати висновки та узагальнення з дотриманням принципів академічної доброчесності; організовувати й оцінювати реалізацію етапів педагогічної експериментальної роботи з використанням інноваційних технологій.
ПРН 11	Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ

	на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).
ПРН 12	Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі початкової освіти та міждисциплінарних досліджень.
ПРН 13	Дотримуватись основних норм, прийнятих науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній сфері діяльності.

Літературні джерела

1. Нариси повсякденного життя радянської України в добу НЕПу (1921-1928 рр.): колективна монографія / Відп. ред. С.В. Кульчицький: В 2 ч. Ч. 1. Київ: Інститут історії України НАН України, 2009.
2. Нариси повсякденного життя радянської України в добу НЕПу (1921-1928 рр.): колективна монографія / Відп. ред. С.В. Кульчицький: В 2 ч. Ч. 2. Київ: Інститут історії України НАН України, 2009.
3. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців. Київ, 1991.
4. Західноукраїнські селяни в умовах суспільно-економічних трансформацій середини 1030-х – 1950-х рр. Усна історія. / Авт-упоряд. Старка В.В., Коріненко П.С., Брославський В.Л. Тернопіль,: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016.
5. Повоєнна Україна: нариси соціальної історії (друга половина 1940-х – середина 1950-х рр.): Колективна монографія / Відп. ред. В.М. Даниленко: У 3-х частинах. Ч. 1-2. Київ: Інститут історії України НАН України, 2010.
6. Сенявский А.С. Повседневность как методологическая проблема микро- и макро-исторических исследований // История в XXI веке: Историко-антропологический подход в преподавании и изучении истории человечества (Материалы международной Интернет-конференции, прошедшей 20.03-14.05. 2001 на информационо-образовательном портале www.auditorium.ru/ Под общ. Ред.. В.В. Керова. Москва: Московский общественный научный фонд, 2001.
7. Старка В.В. Повсякденне життя західноукраїнського села в умовах суспільних трансформацій 1939–1953 рр: монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2019.
8. Удод О. А. Про історію повсякденності // Борисфен. 2000. № 4. С. 9–10.
9. Удод О.А. Історія повсякденності: проблеми методології та джерелознавства // Історія в школах України. 2005. № 4. С. 40–45.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, завдання	30
Модуль 2 (теми 6-14) усне опитування, завдання, ессе	30
ІНДЗ (теми 1-14)	20
Екзамен (теми 1-14) – усне опитування	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст парктичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE